

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 58/2022, referent a la Fundació Sant Francesc d'Assís (Centre residencial les Hortènsies)

Antecedents

1. En data 04/05/2021, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del comitè d'empresa del centre residencial les Hortènsies d'Alella pel qual formulava denúncia contra la Fundació Sant Francesc d'Assís (en endavant, FSFA), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. En concret, exposava que la FSFA va instal·lar un sistema de videovigilància al centre residencial les Hortènsies d'Alella, que tindria com a finalitat el control laboral dels empleats, sense haver-ho comunicat prèviament al comitè d'empresa. Afegia que el sistema de videovigilància també captaria la veu.

L'entitat denunciant aportava diversa documentació de la qual s'inferia que el dit sistema de videovigilància s'utilitzaria amb fins de control laboral dels treballadors.

Posteriorment, en data 05/05/2021, va tenir un nou escrit de la mateixa entitat a través del qual es denunciava que a l'interior de les habitacions d'alguns usuaris hi haurien instal·lades càmeres.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 193/2021), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.

3. En aquesta fase d'informació, en data 18/05/2021 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés, entre d'altres, sobre com es va informar, amb caràcter previ i de manera expressa, sobre aquesta mesura de control laboral tal com determina l'article 89.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD); si el sistema de videovigilància esmentat també captava la veu; així com si a l'interior de les habitacions d'alguns usuaris del centre hi havia càmeres de videovigilància.

4. En data 31/05/2021, la FSFA va respondre el requeriment esmentat a través d'escrit en què exposava el següent:

- Que el centre dona atenció a persones amb discapacitat psíquica profunda amb necessitats de suport generalitzat, així com també algunes places amb usuaris amb trastorns de conducta. És un col·lectiu de persones vulnerables que, degut a la seva fragilitat clínica, requereixen d'una atenció exhaustiva. El suport tècnic de les càmeres dona les eines complementàries per a una protecció més eficaç de les persones usuàries.
- Que aquestes càmeres també permeten un anàlisi més acurat de les situacions de risc que poden tenir lloc diàriament al centre i garanteixen un punt de vista més objectiu i ràpid en la resolució de conflictes, tant dels usuaris com del personal.

- Que a partir del 10/06/2019, es va començar a repartir a tot el personal, tant d'antiga com de nova incorporació, el document d'informació sobre el tractament de videovigilància. En aquest document es comunicava la finalitat del tractament de dades i s'especificava el possible ús d'aquestes eines per finalitats de control laboral i seguiment de les tasques dels treballadors.
- Que es va comunicar al Comitè d'Empresa la instal·lació de les càmeres en una reunió ordinària en data 06/03/2019. Posteriorment, en data 15/03/2019, es va firmar un document on el comitè certificava que havia estat informat de la implantació de la videovigilància i del seu ús.
- Que en data 10/06/2019 es va comunicar al comitè que les càmeres també podrien tenir la finalitat de control laboral; i en data 04/11/2019, es va informar al comitè de la voluntat d'ampliar el circuit de videovigilància.
- Que la Inspecció de Treball i Seguretat Social va requerir a la FSFA que aportés l'informe de la representació legal dels treballadors, referent al sistema de videovigilància, el qual es va emetre el 29/07/2021.
- Que el sistema de videovigilància no capta la veu.
- Que arran la COVID, es van reconvertir algunes sales que disposaven de càmeres en habitacions, per crear espais de convivència independents pels grups de sala.
- Que es va valorar mantenir les càmeres que hi havia a les sales reconvertides en habitacions pels motius que s'exposen seguidament.
- Que a la Unitat 6, les dues habitacions on dormen 10 usuaris disposen de càmeres. El motiu de mantenir-les *"ha estat l'ús del visionat en directe que els hem donat pel personal auxiliar del torn de nit durant l'estat d'emergència i que, per l'estructura actual, segueixen sent necessàries, ja que aquesta Unitat es troba ubicada fora de l'edifici principal i durant la nit, el personal auxiliar en fa ús per assegurar la vigilància nocturna dels usuaris a part de les rondes de vigilància establertes. S'ha de tenir en compte que al estar fora de l'edifici principal, la vigilància d'aquells usuaris durant la nit queda reduïda al no sentir-los com quan estaven ubicats a la zona nocturna d'abans de l'estat d'emergència."*
- Que el *"torn de nit també pot veure en directe l'habitació nº 1 de la Unitat 7, on dormen 3 usuaris, que abans també era una sala. Aquesta càmera s'ha mantingut per les característiques conductuals d'algun dels usuaris que hi dormen, que per presentar trastorns de conducta, en millora la vigilància del torn de nit."*
- Que a la *"Unitat 5, a les habitacions 1, 2 i 3, on dormen 14 usuaris, també hi ha càmeres. Es va decidir no desinstal·lar-les per dos motius. Primerament perquè l'habitació nº1, durant l'estat de pandèmia s'ha utilitzat per diferents serveis, des de sala d'estar d'usuaris, sala de vistes, menjador i actualment habitació. Al haver de crear també, per requeriment de l'Administració, una zona Covid amb habitacions i banys d'assistència que s'ha de mantenir buida per assistir a possibles usuaris amb la Covid-19, ens representa tenir un espai del Centre en desús fins que no puguem tornar a incorporar-lo com a zona d'ús residencial, fet que podria permetre tornar a donar a aquestes estances la funció de sales d'estar. El segon motiu va ser que al decidir els usuaris que anaven a la Unitat 5, vam prioritzar aquells usuaris que per les seves característiques conductuals, les càmeres ajudessin a l'anàlisi de les seves conductes i als tractaments posteriors."*
- Que el *"visionat en directe del personal auxiliar durant la nit, es limita a 3 habitacions, les dues de la Unitat 6 i la nº1 de la Unitat 7."*

L'entitat denunciada adjuntava a l'escrit documentació diversa.

5. En data 07/06/2021, es va tornar a requerir a la FSFA per tal que indiqués si, abans de la pandèmia, hi havia instal·lades càmeres en alguna habitació.

6. En data 10/06/2021, la FSFA va respondre l'anterior requeriment a través d'escrit en què exposava que, amb anterioritat a la pandèmia, *"no teníem cap càmera en les habitacions, només en zones de pas i comuns."*

7. En data 22/09/2022, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra la Fundació Sant Francesc d'Assís per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a), en relació a l'article 5.1 c); tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 26/09/2022.

8. L'acord d'iniciació explicitava els motius pels quals no es va efectuar cap imputació respecte d'altres fets denunciats. En síntesi, respecte al fet que l'entitat denunciada no hagués informat al comitè d'empresa del centre residencial, sobre la instal·lació d'un sistema de videovigilància per al control de treballadors, ni hagués comunicat la identitat de les persones autoritzades per visualitzar les imatges captades per les càmeres, es considerarà procedent l'arxiu de la denuncia respecte aquests fets atès que la normativa de protecció de dades no els tipifica com a infracció. Així mateix, també s'arxivà respecte el fet relatiu a la presumpta captació de la veu, per mitjà del sistema de videovigilància, atès que la FSFA va posar de manifest que el sistema de videovigilància emprat, no capta la veu.

9. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

10. En data 04/10/2022 la FSFA va sol·licitar l'ampliació del termini atorgat per a presentar al·legacions a l'acord d'iniciació del procediment.

11. En data 05/10/2022, l'Autoritat va acordar l'ampliació del termini referit a l'antecedent novè, en cinc dies més, a l'empara de l'article 32 de l'LPAC.

12. En data 18/10/2022, la FSFA va formular al·legacions a l'acord d'iniciació, que s'aborden a l'apartat 2 dels fonaments de dret.

L'entitat imputada aportava amb el seu escrit documentació diversa.

13. En data 09/01/2023, la directora de l'Autoritat, per raons d'ordre intern, va acordar la substitució de la persona inicialment nomenada instructora del procediment i procedir a nomenar una altra persona instructora, substitució que va ser notificada a l'entitat imputada en data 11/01/2023.

14. En data 11/01/2023, la persona instructora va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades imposés a la FSFA la sanció consistent en una multa de 12.000.- euros (dotze mil euros), com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1 c); de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 11/01/2023 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

15. En data 20/01/2023, l'entitat imputada va presentar un escrit a l'Autoritat mitjançant el qual acceptava la resolució que recaigués en el present procediment sancionador, i adjuntava el comprovant del pagament voluntari avançat de la sanció pecuniària que la persona instructora proposava. En concret, acreditava el pagament per avançat d'un import de 7.200,00 euros (set mil dos-cents euros), quantia resultant de la sanció una vegada aplicades les reduccions previstes a l'article 85 de la Llei 39/2015.

Fets provats

Arran la COVID-19, la FSFA va reconvertir diverses sales del centre residencial les Hortènsies, en habitacions per a persones usuàries. En aquestes noves habitacions es van mantenir les càmeres de videovigilància inicialment col·locades quan aquestes dependències s'utilitzaven com a sales.

En concret, la FSFA va mantenir càmeres de videovigilància en 3 sales reconvertides en habitacions de la unitat 5, 2 sales reconvertides en habitacions de la unitat 6, i 1 habitació reconvertida en sala de la unitat 7.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. El tractament de dades denunciat recau dins l'àmbit competencial de l'Autoritat en virtut de l'article 3.f) de la Llei 32/2010, atès que la residència de les Hortènsies de la FSFA és un centre concertat del Departament de Drets Socials, que presta serveis socials. En concret, ofereix places d'acolliment residencial per a persones amb discapacitat intel·lectual.

2. De conformitat amb l'article 85.3 de l'LPAC, tant el reconeixement de responsabilitat com el pagament voluntari avançat de la sanció pecuniària proposada comporten l'aplicació d'unes reduccions. L'efectivitat d'aquestes reduccions està condicionada al desistiment o la renúncia de qualsevol acció o recurs per la via administrativa contra la sanció. Per a ambdós casos, els apartats 1 i 2 de l'article 85 de l'LPAC preveuen la terminació del procediment.

Encara que va presentar al·legacions a l'acord d'iniciació, l'entitat imputada no ha formulat al·legacions pròpiament dites a la proposta de resolució, ja que ha presentat un escrit en que manifestava haver-se acollit a les dues opcions per reduir l'import de la sanció, i una d'aquestes opcions comporta el reconeixement de responsabilitat. Tot i això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada que la persona instructora va donar a les al·legacions davant l'acord d'iniciació.

2.1. En relació amb les circumstàncies dels fets imputats

El primer apartat de l'escrit d'al·legacions que la FSFA va presentar a l'acord d'iniciació del present procediment se centrava en exposar les particularitats de la residència Les Hortènsies, on es va dur a terme el tractament aquí denunciat. Així la FSFA explicava que,

el referit centre, és una instal·lació d'acolliment residencial i atenció especialitzada, que té per finalitat l'atenció a persones amb discapacitat intel·lectual profunda, i necessitats de suport generalitzat o extens. Al respecte, assenyalava que, es divideix en dues zones diferenciades, amb l'objectiu d'agrupar als residents d'un nivell d'assistència similar.

Pel que aquí interessa, les persones que presenten un major grau de dependència i fragilitat clínica, amb habilitats adaptatives molt limitades i, en alguns casos, amb trastorns de conducta que requereixen d'un suport continuat del personal auxiliar, es troben a la primera planta del centre residencial, que consta de cinc unitats, essent la 1 i la 3 les unitats especialitzades en persones amb fragilitat clínica. I que, al seu torn, la segona planta, es destina a la ubicació dels residents amb més grau d'autonomia i *"amb majors problemes conductuals"*. Aquesta segona planta consta de 7 unitats, essent les unitats 6, 7 i 8, les especialitzades en persones *"amb altes habilitats adaptatives sense trastorns de conducta o trastorns de conducta treballats amb teràpies cognitivo-conductuals i/o farmacològicament i controlats"*.

La FSFA adduïa que arran la pandèmia per la Covid-19, els centres residencials havien de complir amb el Pla sectorial, de Gestió de la infecció pel coronavirus SARS-Cov-2 en l'àmbit residencial, del Departament de Salut, *"que fixava sectorització d'espais i ubicació segons el risc individual, situació que en el nostre entorn atenent al perfil dels usuaris era molt més complicat, i aquesta reubicació i canvi d'espais suposava una alteració de les rutines dels usuaris amb un increment d'alteracions del comportament fins i tot augment de conductes agressives, d'alguns dels nostres usuaris"*.

Tal com es recollia a la proposta de resolució, amb la finalitat d'atendre millor les persones usuàries de la residència, des de la FSFA es van haver de reorganitzar els espais, tenint en compte el perfil de cada persona usuària del centre i la dificultat de complir les mesures de prevenció de contagi del virus. Així es van haver de crear nous espais, de manera que, es van reconvertir sales en habitacions, i habitacions en menjadors. Sobre això, l'entitat aquí denunciada exposava el següent:

"Abans de la sectorització del centre per motiu del SARS-CoV-2, les càmeres de videovigilància estaven col·locades als llocs de convivència i activitats, és a dir, a les sales, menjadors, passadissos de sales, halls entre passadissos i passadissos d'habitacions. La finalitat d'aquestes càmeres és garantir la protecció tant dels usuaris com del personal, i a la vegada també és una eina que permet realitzar valoracions, avaluacions, seguiments i control dels usuaris, és a dir, té a més una finalitat assistencial important, tal i com consta degudament justificat en l'annex 1 anomenat "Augment de càmeres de seguretat al CR Les Hortènsies" aportat en l'escrit d'al·legacions en la fase d'informació prèvia.

Un aspecte important a tenir en compte a l'hora d'enfocar l'assistència a l'usuari és la seva seguretat. S'ha de tenir en compte que una part dels usuaris/residents del Centre Residencial Les Hortènsies a més de les discapacitats intel·lectuals tenen trastorns de conducta (és a dir, comportaments hetero i autolesiu) i problemes de salut mental i limitacions comunicatives importants, que fa necessari la utilització de càmeres de videovigilància per tal de garantir la seva integritat física i la de les persones que estan al seu entorn més proper, és a dir, altres usuaris i fins i tot del personal del centre, i també per poder verificar i esclarir incidents violents (agressió o maltractament per part d'usuari a professional) i per tant, és un instrument que permet poder esbrinar què és el que ha succeït, donat que molts dels usuaris tenen dificultats o impossibilitat per poder comunicar-se".

La FSFA reiterava les al·legacions presentades a la fase d'informació prèvia que precedí aquest procediment, relatives a la necessitat de mantenir les càmeres de videovigilància en les habitacions de referència, durant la situació de crisi sanitària. En essència, l'entitat imputada justificava el següent:

- Respecte les dues habitacions de la Unitat 6, ubicada fora de l'edifici principal, on hi dormien deu persones usuàries, es van emprar les càmeres de videovigilància durant l'any 2021, per tal que el personal auxiliar de nit *“pogués fer un visionat directe, per una millor supervisió dels usuaris durant la nit (...) aquest visionat permet que el personal auxiliar de nit pugui verificar la seguretat dels residents, donat que si algun resident durant la nit, té algun problema de salut o caiguda es pugui assistir de seguida, sense les càmeres el personal de nit pot trigar en donar l'assistència requerida donat que, per la seva ubicació, no se'ls pot sentir”*.
- Respecte l'habitació número 1 de la Unitat 7, la FSFA argumentava que es va mantenir la càmera *“per la pròpia seguretat dels usuaris que dormien en aquesta habitació, els quals tenien trastorns de conducta importants”*.
- Respecte les habitacions 1, 2 i 3 de la Unitat 5, on hi dormien un total de 14 usuaris, *“es va considerar que era necessari deixar les càmeres per seguretat i supervisió constant de l'estat de la contenció, donat que qualsevol problema de la contenció o alteració del resident podia posar en risc la salut i integritat física del resident”*.

Al respecte, aquesta Autoritat és coneixedora de les nombroses dificultats amb què es van trobar els centres residencials, en les dates en què es van produir els fets aquí denunciats coincidents amb la situació de pandèmia sanitària, ocasionada per la Covid-19, que els va obligar a implementar noves fórmules organitzatives, per a la prevenció i detecció de contagis. Tanmateix, l'excepcionalitat d'aquestes circumstàncies no eximeix els responsables del tractament de continuar garantint el dret fonamental a la protecció de dades i per això, tot seguit, s'analitzen els motius pels quals l'ús de càmeres de videovigilància en habitacions d'usuaris i usuàries del centre residencial no fou proporcional per a les finalitats perseguides.

2.2. En relació amb la proporcionalitat de l'ús del sistema de videovigilància

D'entrada, escau posar de relleu que, la FSFA defensava que el tractament de dades personals aquí denunciat fou necessari per tal de garantir la seguretat de les persones usuàries durant la nit, així com per garantir una ràpida assistència en cas d'apreciar qualsevol incidència de salut entre els seus usuaris i usuàries.

Al respecte, cal tenir en compte que l'article 5.1 c) de l'RGPD disposa que les dades personals han de ser *“adecuados, pertinentes y limitados a lo necesario en relación con los fines para los que son tratados”*.

Al seu torn, la Instrucció d'aquesta Autoritat número 1/2009, de 10 de febrer, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, al seu article 7.3 preveu que, l'ús de càmeres amb aquesta finalitat pot no ser adequat al principi de proporcionalitat quan les càmeres s'instal·len en espais com ara *“banys, serveis, vestidors, sales de lleure o de descans amb accés restringit o habitacions d'hotel i similars, on, per la seva pròpia naturalesa, la captació d'imatges resulta especialment intrusiva respecte el dret a la intimitat, a la dignitat personal o al lliure desenvolupament de la personalitat. Això també és aplicable a les habitacions dels centres assistencials, llevat que sigui necessari per protegir un interès vital de la persona afectada. (...)”*

En relació amb el concepte d'interès vital, al qual fa referència l'article 7.3 de la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, escau assenyalar que, ni l'RGPD, ni l'LOPDGDD contempen cap definició que permeti delimitar-ne el seu abast. Tanmateix, el Grup de Treball de l'article 29, ja en el seu dictamen 06/2014, sobre el concepte de l'interès legítim del responsable del tractament en virtut de l'article 7 de la Directiva 95/46/CE, va aduir que cal fer-ne una interpretació restrictiva. I, en relació amb això, escau assenyalar que, la FSFA no ha al·legat que les referides càmeres de videovigilància fossin necessàries per a preservar l'interès vital de les persones a les qui es va sotmetre a aquest tractament de dades.

Així doncs, respecte la proporcionalitat de l'ús del sistema de videovigilància, d'acord amb la STC 207/1993, per tal de comprovar si una mesura és restrictiva d'un dret fonamental, aquesta ha de superar el judici de proporcionalitat, definit en els següents termes: *“es necesario constatar si cumple los tres siguientes requisitos o condiciones: «si tal medida es susceptible de conseguir el objetivo propuesto (juicio de idoneidad); si, además, es necesaria, en el sentido de que no exista otra medida más moderada para la consecución de tal propósito con igual eficacia (juicio de necesidad); y, finalmente, si la misma es ponderada o equilibrada, por derivarse de ella más beneficios o ventajas para el interés general que perjuicios sobre otros bienes o valores en conflicto (juicio de proporcionalidad en sentido estricto)”*.

Al fil de l'anterior, una mesura tant intrusiva com la que aquí s'analitza, només es podria considerar legítima si resultés proporcionada a través del triple anàlisi (necessitat, idoneïtat i proporcionalitat, en sentit estricte).

Al respecte, el cert és que la captació de la imatge de l'habitació dels usuaris i usuàries d'un centre residencial suposa una ingerència en determinats drets fonamentals de les persones regulats al Títol I de la Constitució, com ara, el dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge, el dret a la protecció de dades de caràcter personal i, en definitiva, la mateixa dignitat humana (SSTED de 28 de gener de 2003 i de 4 de març de 2008). Sobre això, escau tenir present que, en el cas que ens ocupa, les càmeres de videovigilància captaven imatges de l'espai tancat, on les persones afectades desenvolupaven la seva vida privada i pernoctaven, i per tant, s'afectava la seva esfera més íntima.

En relació amb l'anterior, escau portar a col·lació la sentència del Tribunal Superior 3505/2019, de 7 de novembre de 2019, que sobre la instal·lació de càmeres de seguretat i el dret a la intimitat, argumenta el següent:

“Como declaró esta sala en un caso en el que también se juzgaba la posible intromisión ilegítima en la intimidad a resultas de la instalación de cámaras de seguridad (sentencia 799/2010, de 10 de diciembre, con cita de las SSTC 209/1988, de 27 de octubre, 231/1998, de 1 de diciembre, 197/1991, de 17 de octubre, 99/1994, de 11 de abril, 143/1994, de 9 de mayo, 207/1996, de 16 de diciembre y 98/2000, de 10 de abril, entre otras), el derecho fundamental a la intimidad, en cuanto derivación de la dignidad de la persona que reconoce el art. 10 de la Constitución, atribuye a su titular el poder de resguardar un ámbito reservado, no solo personal sino también familiar, frente a la acción y el conocimiento de los demás, necesario, según las pautas de nuestra cultura, para mantener una calidad mínima de la vida humana evitando así las intromisiones arbitrarias en la vida privada, censuradas por el artículo 12 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos. Así lo han reiterado, entre otras, las sentencias de esta sala 26/2014, de 31 de enero, 744/2014, de 3 de diciembre, 471/2016, de 12 de julio, 685/2017, de 19 de diciembre, y 476/2018, de 20 de julio, y las SSTC 241/2012, y 18/2015, de 16 de febrero. Con anterioridad, en un caso de grabación mediante la técnica

de cámara oculta, esta sala declaró, en lo que ahora interesa (alcance del derecho a la intimidad) que “el natural deseo del ser humano de vivir sin tener que soportar injerencias ajenas que no sean queridas, dentro del ámbito considerado como propio o personal, se reconoce, no sólo como una condición imprescindible para una mínima calidad de vida, especialmente, en momentos en que los avances tecnológicos facilitan extraordinariamente las intromisiones sin conocimiento del titular, sino también como una garantía del desarrollo de la personalidad de cada individuo en su relación con los semejantes – en términos de la sentencia de 24 de junio de 2.004 del Tribunal Europeo de Derechos Humanos, caso Von Hannover contra Alemania -. Se protege así el derecho de la persona a llevar su propia existencia como ella la entienda, con el mínimo de interferencias exteriores, facultándole a controlar la información personal sobre ella misma y a imponer a lo demás el deber de abstenerse de intromisiones en ese espacio de privacidad – al respeto, sentencias 156/2.001, de 2 de julio, y 196/2.004, de 15 de noviembre, y las que en ellas se citan – “. Además, según la citada sentencia 799/2010: “Sobre los límites impuestos por la dignidad humana al empleo de medidas de vigilancia y control, debe tenerse en cuenta, en cuanto a la cuestión que aquí interesa, que el artículo 7.1 y 5 LPDH, en relación con el artículo 2 de la misma Ley, considera intromisiones ilegítimas en el derecho a la intimidad, entre otras (sin perjuicio de los supuestos de consentimiento expreso del titular del derecho y de actuaciones autorizadas por una ley) “el emplazamiento en cualquier lugar de aparatos de escucha, de filmación, de dispositivos ópticos o de cualquier otro medio apto para grabar o reproducir la vida íntima de las personas” y “la captación, reproducción o publicación por fotografía, filme o cualquier otro procedimiento, de la imagen de una persona en lugares o momentos de su vida privada o fuera de ellos, salvo los casos previstos en el artículo 8.2”.

Per tot l'anterior, escau concloure que, si bé el sistema de videovigilància pot ésser una eina eficaç per garantir la seguretat de les persones usuàries d'una residència, així com una ràpida assistència sanitària, existeixen altres mesures menys intrusives, que són igualment idònies, per a la consecució de la finalitat perseguida, tota vegada que, d'acord amb les afirmacions de la FSFA, amb anterioritat a l'any 2021, i des del primer semestre de l'any 2022, les habitacions de les persones usuàries de la residència no disposen de càmeres de videovigilància. Així doncs, un seguiment continuat i presencial a les habitacions, per part del personal del centre residencial, o bé la implantació de mecanismes d'avís entre les persones usuàries i el personal, podrien haver constituït alternatives menys intrusives, i igualment idònies per a preservar la seguretat de les persones usuàries, i per a garantir una ràpida assistència sanitària, sense vulnerar la normativa de protecció de dades.

2.3 En relació amb circumstàncies atenuants d'una eventual sanció

L'entitat imputada demanava que, per al cas que l'Autoritat no considerés pertinent arxivar els fets denunciats, tingués en compte les circumstàncies que, al seu criteri, haurien de justificar una minoració de la sanció que, eventualment, es resolgués imposar. Aquestes circumstàncies són les que es relacionen tot seguit:

- El grau de cooperació amb l'autoritat de control atès que *“aquesta entitat en el moment de rebre la notificació de l'acord d'iniciació del procediment sancionador de l'APDCAT ja havia posat solució als elements que van motivar l'inici del procediment”*.
- L'adhesió al Codi Tipus de protecció de dades de La Unió Catalana d'Hospitals, des del 17 d'octubre de 2022.
- El fet que la fundació es tracti d'una entitat sense afany de lucre que presta serveis socio-sanitaris i socials d'atenció a la dependència en el marc del sistema públic de

salut i el sistema públic de serveis socials. Al respecte, assenyalaven la manca de beneficis financers, com a conseqüència de la Comissió dels fets imputats.

Doncs bé, l'eventual concurrència de les circumstàncies atenuants invocades per l'entitat fou analitzada al fonament de dret 4t de la proposta de resolució, anàlisi que es reproduirà al fonament de dret quart d'aquesta resolució.

3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, relatius a l'ús d'un sistema de videovigilància a l'interior d'habitacions dels usuaris i usuàries d'un centre residencial, cal acudir a l'article 5.1 c) de l'RGPD que preveu que les dades personals seran "*adecuados, pertinentes y limitados a lo necesario en relación con los fines para los que son tratados ("minimización de datos")*".

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a) de l'RGPD, que tipifica la vulneració de "*los principios básicos para el tratamiento, incluidas las condiciones para el consentimiento a tenor de los artículos 5, 6, 7 y 9*", entre els quals s'hi encabeix el principi de minimització (article 5.1 c) de l'RGPD). I això perquè, existien altres mesures menys invasives i igualment idònies per assolir la finalitat perseguida.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.a) de l'LOPDGDD, en la forma següent:

"a) El tractament de dades personals que vulneri els principis i les garanties que estableix l'article 5 del Reglament (UE) 2016/679"

4. En no encabar-se la FSFA en cap dels subjectes previstos a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, resulta d'aplicació el règim sancionador general previst a l'article 83 de l'RGPD.

L'article 83.5 de l'RGPD preveu per a les infraccions allà previstes, se sancionin amb una multa administrativa de 20.000.000 d'euros com a màxim, o tractant-se d'una empresa, d'una quantia equivalent al 4% com a màxim del volum de negoci total anual global de l'exercici financer anterior, optant-se per la de major quantia.

Segons el que estableix l'article 83.2 de l'RGPD, i també de conformitat amb el principi de proporcionalitat consagrat a l'article 29 de la Llei 40/2015, tal com indicava la persona instructora en la proposta de resolució, escau imposar la sanció de 12.000 euros (dotze mil euros). Aquesta quantificació de la multa es basa en la ponderació entre els criteris agreujants i atenuants que a continuació s'indiquen.

Com a criteris atenuants, s'ha considerat la concurrència de les causes següents:

- Adhesió al Codi de Conducta de protecció de dades de la Unió Catalana d'Hospitals (article 83.2 j) RGPD).
- Manca de beneficis com a conseqüència de la comissió de la infracció i canvis organitzatius deguts a l'aplicació del Pla sectorial, de Gestió de la infecció pel coronavirus SARS-Cov-2 en l'àmbit residencial (83.2 k RGPD i art. 76.2 c) LOPDGDD). Aquesta Autoritat no pot desconèixer que l'entitat aquí denunciada va haver d'implementar canvis organitzatius, per tal de donar compliment al Pla sectorial de referència que, si bé no imposava l'ús del referit sistema de càmeres de videovigilància, va condicionar l'ús dels espais de la residència. Tot això, en un context de crisi sanitària,

que no va afavorir a la implementació de les mesures adequades per al control i garantia dels drets de les persones usuàries del centre.

Al respecte, tal com s'argumentava a la Proposta de resolució, escau descartar la concurrència de l'atenuant previst a l'article 83.2 d) de l'RGPD, relatiu al grau de cooperació amb l'Autoritat, invocat per l'entitat denunciada, atès que, si bé la residència ja no empra el sistema de videovigilància a les habitacions controvertides, ho fa, no com a conseqüència de l'inici d'aquest procediment sancionador, per cooperar amb l'Autoritat, sinó perquè, durant el primer semestre del 2022, el centre va tornar a adoptar l'estructura organitzativa prèvia a la situació de pandèmia, de manera que cap habitació disposa de càmeres.

Per contra, com a criteris agreujants, s'han tingut en compte els següents elements:

- La naturalesa, gravetat i duració de la infracció, així com el nombre de persones afectades (article 832 a) RGPD). Més de 24 persones usuàries del centre residencial controvertit van ser controlades, a les seves habitacions, per mitjà de càmeres de videovigilància, durant un període perllongat de temps, com a conseqüència de noves mesures organitzatives implementades.
- Reincidència en la comissió d'infraccions de la mateixa naturalesa per part de la FSFA (art. 83.2 e) RGPD).
- La vinculació de l'activitat de l'entitat infractora amb la pràctica de tractaments de dades personals (art. 83.2 k RGPD i 76.2 LOPDGDD). En la mesura en què l'entitat imputada és una Fundació que presta serveis assistencials, escau afirmar que existeix una estreta vinculació entre la seva activitat i el tractament d'un nombre considerable de dades personals – no només de persones usuàries, sinó que també de treballadors i treballadores, i altres persones, com ara familiars d'usuaris, que puguin posar-se en contacte amb el centre residencial -.
- El caràcter continuat de la infracció (article 76.2 a) LOPDGDD).

5. D'altra banda, de conformitat amb l'article 85.3 de l'LPAC i tal com s'avançava a l'acord d'iniciació, si abans de la resolució del procediment sancionador l'entitat imputada reconeix la seva responsabilitat o fa el pagament voluntari de la sanció pecuniària, escau aplicar una reducció del 20% sobre l'import de la sanció provisionalment quantificada. Si hi concorren els dos casos esmentats, la reducció s'aplica de forma acumulada (40%).

Com s'ha avançat, l'efectivitat de les reduccions esmentades està condicionada al desistiment o la renúncia de qualsevol acció o recurs per la via administrativa contra la sanció (art. 85.3 de l'LPAC, *in fine*).

Doncs bé, tal com s'ha indicat en els antecedents, per mitjà d'escrit de 20/01/2023, l'entitat imputada ha reconegut la seva responsabilitat. Així mateix, en data 19/01/2023 ha abonat de manera avançada set mil dos-cents euros (7.200 euros), corresponents a la quantia de la sanció resultant un cop aplicada la reducció acumulada del 40%.

6. Davant la constatació de les infraccions previstes a l'art. 83 de l'RGPD en relació amb fitxers o tractaments de titularitat privada, l'article 21.3 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, faculta la directora de l'Autoritat perquè la resolució que declara la infracció estableixi les mesures escaients perquè cessin o se'n corregeixin els efectes.

En el present cas, però, esdevé innecessari requerir mesures correctores dels efectes de la infracció atès que la conducta es refereix a un fet aïllat i puntual, amb el qual s'haurien consumat els efectes de la infracció.

Per tot això, resolc:

1. Imposar a la Fundació Sant Francesc d'Assís la sanció consistent en una multa de 12.000.- euros (dotze mil euros), com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1 c), ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 6è.

2. Declarar que la Fundació Sant Francesc d'Assís ha fet efectiu el pagament avançat de set mil dos-cents euros (7.200 euros), que correspon a l'import total de la sanció imposada, un cop aplicat el percentatge de deducció del 40% corresponent a les reduccions previstes a l'article 85 de la LPAC.

3. Notificar aquesta resolució a la Fundació Sant Francesc d'Assís.

4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,